

ВЯЛІКІ КАСТРЫЧНІК НА ГОМЕЛЬШЧЫНЕ

Да кастрычніка 1917 г. Палескі камітэт РСДРП(б) дабу́ся таго, што і Гомельскі Савет па ўсіх важных і прынцыпальных пытаннях прымай бальшавіцкія рэзолюцыі.

Як піша ў сваіх успамінах скратор Палескага камітэта РСДРП(б) Г. М. Прывароцкі, на II Усерасійскі з'езд Саветаў, які праходзіў у Петраградзе 25—26 кастрычніка (7—8 лістапада) 1917 г., згодніцкія партыі не змаглі паслаць інадзінага дэлегата. У аснову наказа, данага Саветам сваім дэлегатам (бальшавікам і левам эсэру) на II Усерасійскі з'езд Саветаў, быў пакладзены ленінскі лозунг «Уся ўлада Саветам!». Таксама пасляхова закончылася энергічная праведзеная Палескім камітэтам выбарчая кампанія па Устаноўчым сход. Яе вынікі з'явіліся толькі для абаронцаў поўнай нечаканасці. Толькі па горадзе Гомелі бальшавіцкі спіс № 11 атрымаў 30 працэнтаў усіх галасоў, эсэры — 14 працэнтаў, а мешчанікі ўсяго 11 працэнтаў... Выбары кампаніі на II Усерасійскі з'езд Саветаў і на Устаноўчы сход, як і ў барадцах з карылішчынай, дапамаглі Палескому камітэту яшчэ больш пашырыць сувязі з масамі, згуртаваць іх вакол лозунга бальшавіцкай партыі, выхаваць дадатковыя кадры партыйных работнікаў, стварыць новых партыйных ячейк на рабочых прадпрыемствах, а таксама ў вайсковых часцях і завалаваць на свой бок валиную частку сялянства».

23 кастрычніка 1917 г. бальшавік П. Н. Мілюкоў, выбраны дэлегатам II Усерасійскага з'езда Саветаў ад Рэчыцкага Савета, у сваім лісце да бальшавіку Рэчыцкага Савета пісаў: «Я днікі дзень у Петраградзе. Тут ўсё на карысць бальшавікоў. Гатова глеба для перадачы ўлады Саветам. І да з'езда патрапіў Петраграда, фронта і краіны: аўбіва мірных прапаноў, пераміре на фронце, пе-

(Заканчэнне. Пачатак у № 5, 6, 7, 8).

Партыйнае жыццё для павышэння ролі камсамола

Механіка-матэматычны факультэт па выніках селітнікі заслікова-екзаменацийнай сесіі прыкметна здай сваі пазыцыі. У гэтым немалая віна і камсамольскія арганізацыі, вучэбна-выхаваўчай камісіі. Таму пытанне «Аб работе студэнцкай камсамольскай арганізацыі па павышэнні якасці падрыхтоўкі спецыялістычнай», якое ў мінулую сераду было вынесена на парадак адкрытым партыйнага сходу факультэта, мела выключную актуальнасць. Камунасты заслухалі і абмеркавалі даклад скратора камсамольскага бюро Ірыны Сіманавай. Галоўную ўвагу яна звернула на павышэнне дысцыпліны студэнтаў і іх грамадскіх актыўнасці, якасць паліпшэнне пасляховасці. Адзначана, што яшчэ не ўсе кураторы вядуть у групах свою работу на належным узроўні. Больш дзялезнім павінны быць сувязі паміж партыйнымі, камсамольскімі бюро і дэнкнатаамі.

У абмеркаванні даклада прынаймлі ўдзел партгрупы студэнцкай партыі У. А. Новікоў, дзякан факультэта У. Ф. Філіпкоў, студэнт 5-га курса член партбюро М. Дзенісенка, ст. выкладчык У. В. Мухін, выкладчык І. Ф. Есмантаўч, скратор партбюро В. П. Стайкоў і інш.

Па абмеркаваному пытанню прынята разгрнутая пастанова, накіраваная на павышэнне ролі студэнцкай камсамольскай арганізацыі і яе адказнасці за яе падрыхтоўкі спецыялісту.

раход зямлі ў зямельныя камітэты і зніччэнне віршніства прамысловікоў. Будзьце гатовы да прыніцця ўлады. Трэба ўзмаксці Савет. Майце на ўвазе, што перад намі вялікія задачы па адбіранию прамысловасці і зямлі ў капиталаў і памешчыкаў. Усе павінна адышыць арганізаціі».

У Гомелі аперація ўзброненага пастаніння ў Петраградзе стала відома 26 кастрычніка.

28 кастрычніка 1917 г. адбылося мінагалідное пасяджэнне Гомельскага Савета. На гэтым пасяджэнні мешчанікі, эсэры і буднаўцы вырашылі пайсці на праўнаванію. Яны зачытала дасланую з Магілёва фальшыўную тэлеграму аб том, што як-быцца генерал Краснай заняў Петраград і Савет Народных Камісараў на чале з У. І. Ленінам арыштаваны. Але праўнаванія не мела после ху. Літаральна на другі дзень у Гомелі вярнуліся дэлегаты II Усерасійскага з'езда Саветаў, якія расказаў працоўнымі аб саўпраўдным становішчы спраў і аб першых мерапрыемствах Савецкага Урада.

З вялікім энтузіязмам успырнілі працоўнага Гомельшчыны першыя Дээкеры Савецкай улады і паведамленні аб разгроме войск генерала Краснова ў ўсіх Керанскага. Усё гэта якім чынам змяніла аблостнаўку.

30 кастрычніка (12 лістапада) 1917 г. адбылося пасяджэнне Гомельскага Савета сумесна

з выканкам павятавага Савета сялянскіх дэпутатаў, на якім большасцю галасоў была прынята рэзоляцыя аб пераходзе ўсёй улады ў рукі Саветаў і створаны рэзком. «Часы ўрада, — гаварылася ў гэтым рэзолюцыі, — сваі контроверзійныя палітыкі пастаўленыя ў крайнім разгрому, якія адбыліся 24—25 кастрычніка і завяршыліся пе-раматай петраградскага пралетарыяту і гарнізону. Часовы Урад зверніты. Расія знаходзіцца ў стане грамадзянскай вайны, іде барацьба рэвалюціі на падтрымкі сялянстваў. Ад выніку гэтай барацьбы засталісь ліс рэвалюціі і краіны. Для рэвалюціі настаяў рашучы момант, неабходны рашучы меры. Усякія ваганні паграждаюць гібеллю рэвалюціі... У гэтым разгроме для рэвалюціі час Гомельскі Савет рабочых і салдацкіх дэпутатаў захадзіць, якім адзінства выратаванне рэвалюціі і краіны ў адзінфронтавым фронце ўсёй рэвалюційнай демакратыкі і ў згуртаванні ўсіх рэвалюційных сіл вакол сваіх упраўнаваных органаў — Саветаў рабочых і салдацкіх дэпутатаў і ва ўмацаванні ўлады Саветаў рабочых і салдацкіх дэпутатаў у цэнтры і на месцах».

Такім чынам ужо 30 кастрычніка (12 лістапада) 1917 г. у Гомелі і Гомельскім павеце быў ўстаноўлены Савецкая Улада.

1 лістапада 1917 г. Рэчыцкі

Савет заслухаў даклад удзельніка II з'езда Саветаў П. Н. Мілюкоў і прыніці рапорт аб пераходзе ўсёй улады ў рукі Саветаў рабочых, сялянскіх і салдацкіх дэпутатаў. На наступны дзень усе ўстановы Часовага Урада былі ліквідаваны.

На практыку пераможнікі пастаўлілі ў Гомелі Саветаў рабочых і сялянскіх дэпутатаў. Савецкая Улада была ўстаноўлена ў Рагачове, Мазыры, Жылобіне, Добрушы, Чачэрску і Ветцы.

Кастрычніцкая сацыялістичная рэвалюцыя, якая пачалася ў Петраградзе, за некалькі тыдніў перамагла ў асноўным па ўсім краіне. Трыумфальная эпоха Савецкай Улады з'явілася біспрэчнай сведчаннем са-правды народнага характару рэвалюцыі. Разам з рускімі рабочымі і сялянамі ў ёй актыўна ўдзельнічалі працоўныя ўсіх народоў і нацый. Саветы рабочых і салдацкіх дэпутатаў пастаўлены ад ЦК РСДРП(б), Палескі камітэт бальшавікоў змог мабілізаваць працоўных Гомельшчыны не толькі на разгром мясцовай контррэвалюцыі, але і аказаў значную дапамогу пралетарыяту Масквы, Петраграда і іншых раёнів краіны. У той жа час працоўныя Гомельшчыны і ўсёй Беларусі ўзмаксцілі падрыхтоўку ад атрымлівача пастаўлены падрыхтоўку ад ЦК РСДРП(б), Палескі камітэт бальшавікоў.

Працоўныя Беларусі ў адзінай многанациональной сям'і ўсіх народоў нашай краіны

ўносяць дастойны ўклад у спраўу ажыццяўлення рапортнай ХХV з'езда КПСС. Выступаючыя са Справаўзадачным дакладам ЦК КПСС ХХV з'езда партыі, Л. І. Брэжнёў гаварыў: «Сённяшнія здзіясненні савецкага народа ёсць прымы працяг спраўы Кастрычніка. Эта ёсць практична ўласцівіна ідэі вялікага Леніна». (Матэрыялы ХХV з'езда КПСС. М., Палітвыдавецтва, 1976, с. 5).

Падрыхтоўка да 60-гадзіннага Вялікага Кастрычніка праходзіць у астаноўцы вялікага творчага ўздуўмі і самаадданай усесараднай барацьбе за паспехове выкананне заданняў 10-й пілігоддзі. Дасягнутыя поспехі натхнічаюць савецкіх людзей на новыя здзіясненні. Нашы ціпрацішні спраўы з'яўляюцца працягам вялікага спраўы Кастрычніка, уласцівінені ідэі вялікага Леніна. Паспех і дасягнені, гісторычны вопыт КПСС і савецкага народа сталі пускатворнай зоркай сучаснага сусветнага рэвалюцыйнага руху. У год 60-гадзін Вялікага Кастрычніка савецкі народ яшчэ згуртоўваеца вакол ленінскай партыі, узмаксцілі падрыхтоўку ад атрымлівача пастаўлены падрыхтоўку ад ЦК РСДРП(б), Палескі камітэт бальшавікоў.

Э. ЭНЦІН,
кандыдат гісторычных наукаў,
дацент кафедры гісторыі КПСС.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ЗВОДНАГА СБА ГДУ

1. Падрыхтальнікі ўнівэрсітэту

студэнтаў Беларускага політэхнічнага інстытуту праўніцы трэці працоўны семестр юбілейнага 1977 года пад дэйзівам: «60-гаддзю Вялікага Кастрычніка — 60 дэйнных норм».

2. Працягваць патрыятычны рух па запісенню ў атрады ганаровых байцамі Герояў Савецкага Саюза — наших землякоў.

3. Пералічыць на рабочыя першыя ў фонду міру 1 фонду будаўніцтва горада Гагарына 4500 рублёў.

4. На прымысловых прадпрыемствах, падлінных станах, рабочых пляцоўках, перад рабочымі і калгаснікамі прачытаць 100 лекцый па актуальных, грамадска-палітычных, навукова-папулярных темах.

5. Адпрацаваць на суботніках і наядзельніках у калгасах 1 саўгасах на ўборцы ўраджаю і нарыхтоўцы кармою 2200 чалавека-дзён.

6. Арганізаваць для мясцовага насельніцтва 130 вечароў адпрачынку і капцертаў сіламі атрайных агітбригад.

7. Арганізація шэфства над 15 сельскімі школамі.

8. Сабраць і перадаць сельскім школам 700 экземпляраў кніг і вучэбных дапаможнікаў.

9. На месцах дыслакацыі атрадаў арганізація шэфства над ветэрнамі вайны і працы і аказаць ім пасільную дапамогу.

10. Аказаць усімерную дапамогу мясцовым камсамольскім арганізацыям у правядзенні спартыўных спаборніцтваў і здатнасці норм комплексу ГПА.

11. Увесці ў састаў лінейных атрадаў 18 цяжкавохувающих паддектаў.

12. Не мець парушэнні правіл тэхнікі бяспекі і Статута УСБА.

ПАЛАЖЭННЕ АБ САЦЫЯЛІСТЫЧНЫМ СПАБОРНІЦТВЕ ПАМІЖ ЛІНЕЙНЫМ СБА ГДУ

УМОВЫ СПАБОРНІЦТВА

Сацыялістичнае спаборніцтва паміж лінейнымі СБА прысвячаецца 60-гаддзю Вялікага Кастрычніка і падрыхтальнікамі ўніверсітэта.

1-ы этап — снежань 1976 г. — чэрвень 1977 г.

2-ы этап — чэрвень — верасень 1977 г.

3-ы этап — агульны — 1977 г.

4-ы этап — агульны — 1977 г.

5-ы этап — агульны — 1977 г.

6-ы этап — агульны — 1977 г.

7-ы этап — агульны — 1977 г.

8-ы этап — агульны — 1977 г.

9-ы этап — агульны — 1977 г.

10-ы этап — агульны — 1977 г.

11-ы этап — агульны — 1977 г.

12-ы этап — агульны — 1977 г.

13-ы этап — агульны — 1977 г.

14-ы этап — агульны — 1977 г.

15-ы этап — агульны — 1977 г.

16-ы этап — агульны — 1977 г.

17-ы этап — агульны — 1977 г.

18-ы этап — агульны — 1977 г.

19-ы этап — агульны — 1977 г.

20-ы этап — агульны — 1977 г.

21-ы этап — агульны — 1977 г.

22-ы этап — агульны — 1977 г.

23-ы этап — агульны — 1977 г.

24-ы этап — агульны — 1977 г.

25-ы этап — агульны — 1977 г.

26-ы этап — агульны — 1977 г.

27-ы этап — агульны — 1977 г.

28-ы этап — агульны — 1977 г.

29-ы этап — агульны — 1977 г.

30-ы этап — агульны — 1977 г.

31-ы этап — агульны — 1977 г.

32-ы этап — агульны — 1977 г.

33-ы этап — агульны — 1977 г.

34-ы этап — агульны — 1977 г.

35-ы этап — агульны — 1977 г.

36-ы этап — агульны — 1977 г.

37-ы этап — агульны — 1977 г.

38-ы этап — агульны — 1977 г.

39-ы этап — агульны — 1977 г.

40-ы этап — агульны — 1977 г.

41-ы этап — агульны — 1977 г.

42-ы этап — агульны — 1977 г.

43-ы этап — агульны — 1977 г.

44-ы этап — агульны — 1977 г.

45-ы этап — агульны — 1977 г.

46-ы этап — агульны — 1977 г.

47-ы этап — агульны — 1977 г.

48-ы этап — агульны — 1977 г.

49-ы этап — агульны — 1977 г.

50-ы этап — агульны — 1977 г.

51-ы этап — агульны — 1977 г.

52-ы этап — агульны — 1977 г.

53-ы этап — агульны — 1977 г.

54-ы этап — агульны — 1977 г.

55-ы этап — агульны — 1977 г.

56-ы этап — агульны — 1977 г.

57-ы этап — агульны — 1977 г.

58-ы этап — агульны — 1977 г.

59-ы этап — агульны — 1977 г.

60-ы этап — агульны — 1977 г.

61-ы этап — агульны — 1977 г.

62-ы этап — агульны — 1977 г.

63-ы этап — агульны — 1977 г.

64-ы этап — агульны — 1977 г.

65-ы этап — агульны — 1977 г.

66-ы этап — агульны — 1977 г.

67-ы этап — агульны — 1977 г.

68-ы этап — агульны — 1977 г.

69-ы этап — агульны — 1977 г.

70-ы этап — агульны — 1977 г.

71-ы этап — агульны — 1977 г.

72-ы этап — агульны — 1977 г.

73-ы этап — агульны — 1977 г.

74-ы этап — агульны — 1977 г.

75-ы этап — агульны — 1977 г.

76-ы этап — агульны — 1977 г.

77-ы этап — агульны — 1977 г.

78-ы этап — агульны — 1977 г.

79-ы этап — агульны — 1977 г.

80-ы этап — агульны — 1977 г.

81-ы этап — агульны — 1977 г.

82-ы этап — агульны — 1977 г.

8

ЛІТАРАТУРНАЯ

старогука

Як мы паведамлялі. ўжо, на мінульмым тыдні ў чацвер у актавай зале ўніверсітата адбылася сустрэча студэнтаў і выкладчыкаў з групай видомых беларускіх пісьменнікаў і пээтатаў. Сярод гасцей былі першы сакратар прайдзення СП БССР народны пісьменнік Беларусі Іван Шамякін, Барыс Сачанка, Анатоль Грачанікай, Пятруса Макаль, Вячаслав Адамчык, Аляксандар Капусцін, Васіль Зуб'янак, Дзмітрый Бугаёў, Міхась Сталаюроў, гомельскія літаратары Леанід Гаўрылкін і Іван Сяркоў.

Гэта сустрэча ўваходзіла ў праграму Дзён беларускай літаратуры на Гомельшчыне і прысвячалася 60-годдзю Вялікага Каstryчніка.

Сёня мы змяшчаем фотадымы, зробленыя ў час сустрэчы з майстрамі мастацтва слова, а таксама прапануем увазе некаторыя творы нашых гасцей.

Анатоль ГРАЧАНІКАУ

ЖАНЧЫНЫ

Жанчыны ўмеюць чакаць,
Жанчыны ўмеюць хакаць
Многае ўмеюць жанчыны,
Пишчоты іх шчабет

птушыны,
Што чуць пашнасціла мне,
І вас няхай не міне.
Не трэба жанчыну гнявіць,
Жанчыну трэба любіць,
Любіць аддана і смела.

Каб музыка ў свеце гучала,
Што ачышчае нам дух,
Якая толькі для двух.
Перад жанчынай, як сыч,

Не будзе, не стагні і не
хныч,
Калі ты сапраўдны
Лік паводле С. С. Чапаеву
Ей не будзе жанчыны

Замест пяшчоты і ласкі.
Жаночых надзея не руйнуй,
Жанчыну раўнай, не
раўнай, —
Сама ва ўсім разбярэцца.
Глядзі, як шчасліва смеяцца
Жанчына. І здзіўлены свет
Зайдросна глядзіць ёй
у след.

Пятруса МАКАЛЬ

Вырастаем ад дотыку мамы,
Ад гаючай яе рукі,
Што праводзіць з маленства
да брамы,
Ад якой — да зор настрапткі!
Вырастаем, як з дрэва
крохвы,
Дзе так дрогка звініць
вышыня,
Вырастаем ад першага кроку
Да апошняга кроку штодня.
Хоць таемных галактык
лагоркі
Вабіць зорнаю навізіні,
На зямлі мае лепшыя зоркі,
Што яшчэ не прыгручаны
мної.
Напінае тутія крылы
Кожны шчыры парыў կрывы.
Вырастаем ад ласкі і
крыхуды,
Ад нянавісі і любви.
Вырастаем... Адно б не
вырасці
У ракетным разбегу падзея
Вышай прауды і вішай
шчырасці,
Вышай чуласці добрых
людзей.

што я і нарадзіўся з гэтым звонам. Але не, не, нарадзіўся я зусім-зусім здаровы. Звон жа гэты ў маіх вушах з таго спякотнага летняга пойдня, калі я ляжаў, хаваўся на лузі і побач са мною вывернула яму бомба. Бомба, якую скініў ямешкі самалёт. Вось з таго пойдня і пасялілісі ў маіх вушах конікі. Цэлыя вялізны аўтамабільныя падзеі, якія звязаны з гэтым звонам. А толькі звініць і звініць даўно. Так даўно, што іншы раз мне пачынае здавацца,

якія. Звініць залетку і ўзімку, узімку і ўночы...

Каб вы толькі ведалі, як нарадзіўся, як абрый мнене гэты звон!

НАРЦЫСЫ

На дзень нараджэння, які спаўлялі перад самай вайною, ён падарыў ёй некалькі белых янголікаў, якія выглядаюць як нарцысы. Іван Пятровіч сказаў, што гэты адрас здзіўляе яго, якія звязаны з гэтым звонам. Але якія звязаны з гэтым звонам? Але якія звязаны з гэтым звонам?

У дзень сустрэчы з беларускімі пісьменнікамі і пээтамі відкрываліся выставы беларускай літаратуры і мастацтва. На здымку: аўтографы дае Іван Шамякін.

Фота А. Карніенка.

Усе прысутнічаюць ў зале ўпраўлілі выступленне народнага пісьменніка Беларусі, першага сакратара прайдзення СП БССР Івана Шамякіна. Іван Пятровіч адзначыў, што Саюз пісьменнікаў нашай рэспублікі выпрашаваў мерапрыемствы па дастойнай сустрэчы

юбілею Вялікага Каstryчніка. Прадугледжана правесці Дні беларускай літаратуры ва ўсіх абласцях рэспублікі, тэматычны вечар у Маскве і шэраг вечароў у Доме літаратараў у Мінску.

Васіль ЗУЕНАК

У ХАТЫНІ

Я ішоў на зломе дня да вёскі
Нацянькі, жніўем
іржыста-колкім.
Вечар ахінаўся адгалоскам:
«Ты не ві гняздзечка,
ператліка...»

Не, не ві гняздзечка
да дарогі...» —

Не, той пескі сέня над палымі
Не спявавіхіто. Яна ёзьдзіла
Прастаталя спаленымі днімі.

Тры гады, як тры тысячагоддзі!

«Да вайны» — нібы

да нашай эры —

Думаем, гаворым, спім

и ходзім:

Дух і час — усё вайною меры.

Тры гады — праз трыццаць —

б'юць навылет,

Тры гады крывы, агно, алачо.

Тры гады — пад сэрзам

вы застылі

I праз трыццаць будзіце

начамі.

Перад вами, што ў нябесай

сні

Сталі чарадою аблачынак,

Перад вами, Лідзія, Хатыні,

Што апалі жменяко

да дажджыніак,

Перад вами, спаленыя людзі,

Перад вами, спаленыя хаты,

Радасці і сонца мне не будзе,

Перад вами — вечна вінаваты.

Спляненых вёсак грэзны

кворум,

Як глядзець у гэты вочы

што пылаюць акіянам гора
Над маёю вёскай ацалядай?
Як жа мне хадзіць
па тым бетоне,
Калі ён на попеле замешан,
Калі ён — прыслушайцесь —
стоге,
Як і звон што ў коміе
падвешан?
Узлящець над горыччу
і гневам?
Не. Кружыць не змог тут
нават бусел.
Я — таксама: над Хатыніо
неба
Радасці крылом
разбіць баюся.

СТУДЭНЦКІ ЧАМАДАН

Можа, хто і пасмяеща з верша:

Вось хлапец

знейшоў здзіўіць чым свет!

Толькі ж гэтац я кажу не першы:

— Чамадан мне — як курцу кісет.

Паглядзі — чаго няма ў ім

толкі:

Тут Купала, Пушкін і Бальзак,

Тут буфет студэнцкі мой,

паколькі

Без яго не пражывевінік.

Праўда, як стылендзія знікае,

І буфет тады пусце ўміг,

Бо ніколі ў нас не замыкаюць

Чамаданы да сіброва сваі.

А калі машынай спадарожнай

Я дамоў имчу на пару дзён, —

Хіба ж мне без чамадана можна?

Дазэрэзу тут патрэбен ён.

Па дарозе дрогай «газік»
скача —
Чамадан мой крэслам можа
быць...
Тут і пашанцуе мне, няячай.
Месца сваё дзеўчыні ўступіць.
А дамоў прымэдзь —
хлапчук бляявы
Завіхацца ля яго пачне —
Самы заклапочаны і жавы —
Каб у ім знайшці што пасмачнай...
Так заўжды, дарогаю б якою
Ты, студэнцкі лес, мяне ні вёў —
Гэты чамадан вазуму з сабою,
Як багашце першае свае.
Не бяда, што крху абшараны,
Але ж служыць ён не толькі мне
І на важансць тоўстых чамаданаў
Я яго не прамяню, не...

Барыс САЧАНКА

КОНІКІ

У вушах маіх звініць конікі.
Цэлыя вялізны луг конікаў. Яны
не перасакваюць з месца на
месца, нікуды не ўцякаюць. А
толькі звініць і звініць. Звініць
зімой, звініць ля летняга пойдня.
Ветразь мары з сабой бары.
Дакрапаляюць са днеба
Алюмініевымі крылом,
Адчуваеш, як пяткі глеба
Прыцягальнымі казыча
цяплом.

што я і нарадзіўся з гэтым звонам.

Але не, не, нарадзіўся я зусім-зусім здаровы.

Звон жа гэты ў маіх вушах з таго спякотнага

летняга пойдня, калі я ляжаў,

хаваўся на лузі і побач са

мною вывернула яму бомба.

Бомба, якую скініў ямешкі самалёт.

Вось з таго пойдня і пасялілісі ў маіх вушах конікі.

Цэлыя вялізны аўтамабільныя

падзеі, якія звязаны з гэтым звонам.

Але якія звязаны з гэтым звонам?

Але якія звязаны з гэты

Людміла Дубко, студентка 3-га курса біларускага факультета, — відаць адразу, — чалавек дзелавы. У гэтым пераконаўшчы пасля першых жа мінут знаёмаства з ёю. Людміла — рэдактар факультэтскай настенай газеты «Біёлаг». Слухаеши яе і зайদросціш таму захапленню, энтузізму, з якім яна расказвае аб работе ўзначальваемай ёй рэдакцыйнай калегі. У час разомы з Людмілай мне падумалася: «З таким арганізаторам, як яна, справы тут пашынны іспытателі! Я і не памылілася, праглядаючы нумары газеты, якія рэдагавалася Л. Дубко.

На клапатлівую «пасаду» рэдактары настені не прызначылі ў пачатку эгата навучальна гада, і ўжо можна даваць адзінку праведнай рабоце. Рэдкалегія ў складзе 5 чалавек Т. Міліускай, Ю. Казлоўскага, Н. Коваль, Т. Масленікавай і самой Людмілы выпус-

3 ТВОРЧЫМ ПАДЫХОДАМ

ціла шэсць нумароў газеты. Аднак, як назначыла Людміла, у кожным выпуску прымае ўдзел і шырокі артыкульная калегія, створаны са студэнтаў-дэячамі 1—2 курсаў Т. Бутрыменка, А. Міціна, Л. Карабаева і Н. Будава.

Газета біёлагу стварае прыемнае ўражанне. Тут у першую чаргу траба адзначыць яе мастакае афармленне. Мастак Юра Казлоўскі прапуліе ўесь свой талент і здольнасць, калі рыхтуе кожны нумар газеты.

Усебаковае асвятленне юнітца факультета — бадай, самая харкторная рыса настенкі. У матэрывах, змешчаных пад пастаўными рубрыкамі «Партыянае жыццё», «Камсамольскае жыццё», «Ахова акалянога асяроддзя» — зараз адна з

«Голоса першакурсніка», «Справы факультета» рассказваеща аб буднях біёлага, яго добрых спраўах.

Але не толькі факультэтскія справы знаходзяць тут сваё адлюстраванне. Прывода, узаемадзейства з ёю чалавека — вось яшчэ адна з асноўных тэм, на якой рэдкалегія асабіна засяроджвае сваё ўагу. Аб гэтым сведчаньне рубрыкі «Прырофразы», «Прывода і дзвіноснае» і інш. Галоўная мэта, з якой у кожным нумары газеты змянчаючыся матэрываі ёсць раслінны і жывёльны свец, — выхоўваць у студэнтаў пачуцьцё адказнасці за жыццё ўсёго жылога, што нас акаляе. Тому слова, змешчаныя ў апошніх нумары газеты: «Ахова акалянога асяроддзя» — зараз адна з

важнейшых міжнародных праблем і трэба вырашыць яе ўсімі сродкамі...» гучаньце як заклік да будучых біёлагу. Цікавае пачынанне прапанаванае рагадэлігіі: студэнтам факультета прынанць удзел у конкурсе, які абавязуе часопіс «Крокодил» зборы сатыры змагацца з тымі, хто падымае руху для выстралу або каб скечы дрэва. На маю думку, прынанць удзел у такім конкурсе змогуць мношы студэнты біларускага факультета, таму што на старонках настені сустракаюцца ўдадыя гумарыстичных дампісі.

Хаця газета «Біёлаг» яшчэ і не пазбуйлена некаторых недахоўаў, у цэльым ад знаёмаства з ёю застасці добрае ўражанне. Відаць, што працу ѹціх наўгародзінцаў настаяць на якой-небудзь аздымае, яны заўсёды ў пошуку і галоўной для іх узнагароды — на пачуцьці ля чарговага свежага нумара газеты слова: «Сумна, не пікава!»

Т. СКАРАХОД.

Мост.

Фота А. Паутава.

ЦІ ЎМЕЕМ МЫ ГАВАРЫЦЬ?

ТВОЙ ЭТЫКЕТ

«Добрая, пакуль рот не адкрыле», — вам, напэўна, прыходзілася чунь аў кім-небудзь падобнае. Ад манеры гаварыць больш, чым ад усіх нашых зневішніх даных, залежыць уражанне, якое мы робім на людзей. Калі ўмение апранацца — лістстра нашага густу, то ва ўсіні весці гутарку і працягнуць у кароткую вылаковую размову, задаваць пытанні і адказваць прайўляючыя добраўзілівасць, выхаванасць, унутраная культура, інтелект, нарашце.

Прыходзішь у дом, дзе сабрали кампанію, малазнамяная дзяўчына. Многія бачаць яе ўпершыню і прыкладаюць: «непрыгожая», «нэягрэбіца»... Але вось дзяўчына ўступіла ў агульную размову. Голас спакойны, прыемны. І нехай адрэзу ўсё перасталі заўбажаць, што яна непрыгожая, а ў канцы вечара многія захапляліся ў душы: «Якая абаляйная!».

А яна ж не вызыналася красомствам, не абрушала каскады анекдотаў, не расказала ашаламляльных гісторый. Проста гаварыла, як усе, аў новай выстаўцы, абл панах на лёт... Гаварыла і слухала.

Усе этичны законы — вы, відома, гэта ведаеце — вынікаюць ад добрых, уважлівых адносін да людзей. Таму і гаварыць трэба так, каб не раздражняць людзей, не крыдуць. І ніякія, прымледзейшыя да тых, з кім даводзіцца, па месці зношні, зрабіць для сябе вынады, якія манеры заўсіць, якія забыць.

Хіба прыемныя, напрыклад, крываільныя людзі?

А як цяжка ў зношніх з тым, хто абаўязково старапен-

ца лідерставаць у агульнай размове, без канца ўсіх абрывае: «Гэта не такі!» і прымушае: «Паслухайце мене! Тані! Юра! Слухаіце ўсё!» Калі від спарады можаце расказаць штосьці цікавае — вас пачуць, калі ж вішна інфармація мала каго цікавіць — што варта ўсім навіясваць?

Не лягчай і з чалавекам, які прымае нават самы баскірыйны жарты на сваю рахунак. Бышыц і не пазбуйлён ёсць зусім пачуць гумару, сам, здаецца, жартуе, але вось калі яго закропніць... Умение адносіцца да сябе, сваіх слабасцей — іх погляд на гумары, якім він падыходзіць у спрэчкі з недахопам аргументаў на асобы: «А ты заўсёды такі! Ты проста косы! У цябе магіт набокі! Стол! Гэта ўжо не размова.

Дасціны чалавек часцей за ўсё — душа кампаніі. Але толькі дасціны, гэта значыць з вострым, жывым разумам, своеасаблівым мысленнем, а зусім не той, у каго ў ахіходзе абкатаныя жарты, якія прайшлі ў раздзял пашыралася: «квітне і пахну», «выбачай, пасунься» і інш. У патугах на востры разум, як і ў імкненні выглядаць самым разумным, самым значным, чалавек заўсіды прайграе. Губіле натуральнасць, прастату. Такую ж паслуగу аказваюць жаргонные слова: «Клёва», — адказвае дзяўчына на пытанне, ці спадабаўся ёй фільм. Фільм — «клёвы», знаёмы хлопец — «кадр у парадку»... І ўсё гэта

«ўпрыгожвае» дзяўчыну, як татуіроўка на руках. У маладых прага да жаргонных слоў. Напэўна, камусі бычыца ў гэтым своеасаблівой формі са масцяўрдзіння: вось які, ліхі і часны. І не разумеце: чым можа гэты чалавек думай і ўсімі відзеўшчынамі?

Нам усім інядзеля дадаўшчыца ўзделініца ў розных спрэчках. Свой пункт гледжанія грабаў абараняць. Але калі хто-небудзь затычыраўся заявіць: «Гэта мае меркаванне, і я тут не пераканаецца», — то наўград ці захочатацца прызначыць размову з тымі субяднікамі. Той, хто не засвой, што жонкі мае сваё погляд на рачы і да гэлага трэба адносіцца ўважліва, інядзеля прападоўшы на спрэчкі з недахопам аргументаў на асобы: «А ты заўсёды такі! Ты проста косы! У цябе магіт набокі! Стол! Гэта ўжо не размова.

Адна з самых прыемных якасцей субяднікі — умение слухаць. Асабліва, калі размова адзін на адзін. Заўжаліць? Калі чалавек слухае вас уважліва, а не чакае з неінтар'ем момант, каб уставіць сваё і адвесці размову ў бок, він міжволні пранікае да яго сімпатый і прыкладку скажаць: «ветлы, добразычліві — і не памыліцься. Ты, хто ўмেє слухаць, лёгка выклікае прайхільнасць да сябе. А хто з пас не марыць аў гэтым?

Абаяльнасць можна вучыць. Засвоіўшчы нават тое нечышчавае, аб чым даволяюся сенія пагаварыць, він міжволні выйграеце ў вачах людзей.

КАБ СВЯТА БЫЛО ЦІКАВЫМ

У студэнтаў філіялі факультета зачыніліся факультетаў, якіх настаяць на падахілічнай працы. Найбліжаючыя традыцыйныя «Дні філіяла». Шмат спраў у камсамольскіх актыўстваў факультета, выкладчыкі. Гэта і зразумела: усе зачыніліся ад тым, каб традыцыйнае свята прайшло на наўгародзінцаў, а не на самы высокі арганізацыйны ўзроўні.

Ужо складзена програма «Дзён філіяла». Яна абліцяе быць разнастайней і цікавай. На працягу дзесяці дзён гас-

ці будучых філіяліў — студэнты іншых факультетаў нашага ўніверсітэта, БДУ азанёмацца з выстайлай мастакаў гаспадароў свята, стануть свядкамі прысягчэння першакурснікаў у студэнты, прыムуць удзел у гума-рыстычным капусніку, пададзены на лепшага чытальніка, самадзеінных стаў факультета.

Падрыхтоўчая работа на факультэце — у самым разнага. На курсах адбываюцца конкурсы на лепшага чытальніка, саліста, выкананцу.

Т. НІКАЛАЕВА.

Шмат гадоў аддала сваёй любімай справе дацэнт кафедры палітэканоміі Людміла Аляксандраўна Цяцерына. За добрасумленную працу на фотакартка занесена на ўніверсітэцкую Дошку гонару.

З вялікай цікавасцю студэнты слухаюць лекцыі. Яна заўсёды даходзіцца тлумачыць матэрыял, пачвярджае яго цікавымі прыкладамі з жыцця, фактамі, лічбамі. Таму практичныя занятия па палітканоніі праходзяцца цікава і змістотуна.

Людміла Аляксандраўна — куратар групы Т-13. І ў тым, што група паспехова здала сваё першую сісю, немалая заслуга яе кіраўніка.

Л. КУПРЫЯНОВІЧ, студэнт групы Т-12 эканамічнага факультета.

У ВЫХАВАУЧЫХ МЭТАХ

«Правапарушэнні ў г. Гомелі і меры па іх папярэджанню» — тэма гутаркі, з якой выступае перед студэнтамі на штагу ўніверсітэта. майстэр міліцы аддзялення ўнутраных спраў і цэнтральнае падраздзяленне Б. А. Кавалёў. На гэтым тады ён сустрэўся са студэнтамі эканамічнага факультета.

Філіялна гарадзішча наўгародзінцаў на білбейшыя дні Б. А. Кавалёў выступіць таксама на іншых факультэтах.

Спачты

РЭВАНШ ГІМНАСТАЎ

XX круглагадовая спартакіяда студэнтаў Беларусі набірае тэмпы. Ужо выйшлі пераможцы па многіх відах спорту. Днімі ў Брасце разыграли першынство і гімнастыкі. Як і у папярэдніх гадах, сярод мужчынскіх каманд асноўныя канкурантамі на першынству былі спартсмены Беларускага інстытута фізичнай культуры і ГДУ. Напомнім, што лягася мінчейшымі аказаліся стаўлічныя гімнасты. А вось на гэты раз гамільчане ўзялі ўзбітнены разводы. Каманда ўніверсітэта пасля спаборніцтваў узнялася на

вышэйшую прыступку п'едэсталу гонару і ў скарбонку сваіго спартыўнага клуба ўнесла 343,8 рублі.

Сярод пераможцаў асабліва візантыйскіх студэнтаў факультета фізічнага выхавання майстэр спорту Е. Кудраўцава. У суме ўсіх практикаванняў ён заняў другое месца і выйграўшы ўзнагароды у вольных практыкаваннях і на перацлайдзіні. Бронзовымі медалямі падарылі першынству ўзбудзіцца студэнты факультетаў іншых відаў спорту.

Сярод пераможцаў асабліва візантыйскіх студэнтаў факультета фізічнага выхавання майстэр спорту Е. Кудраўцава. У суме ўсіх практикаванняў ён заняў другое месца і выйграўшы ўзнагароды у вольных практыкаваннях і на перацлайдзіні. Бронзовымі медалямі падарылі першынству ўзбудзіцца студэнты факультетаў іншых відаў спорту.

Стральба з лука — адзін з самых маладых відаў спорту ў нашай краіне. Пачаў ён культивавацца ў Гомельскім раёне. Першымі началі асвойваць яго майстры і трофеі. Трофеі з паклонамі месцамі. Трофеі з іхніх спаборніцтваў у Мазырскіх лукнікоў. Аднак гэтыя спаборніцтвы прынеслі задавальненне таксама спартсменам ГДУ. Усяго толькі другі год як на ўніверсітэце пад кіраўніцтвам вілікага энтузіяста, наставніка докана філіялна гарадзішча на спорту Г. І. Вараніцкага працуе секцыя па стральбе з лука. І хоць яшчэ намінальна лепшай жадае быць яе спартыўная база, аднак, наяўліцца на гэта, майстэрства лукнікоў ўніверсітэта расце з кожным месяцам. Трофеі з іхніх спаборніцтваў у Мазырскіх лукнікоў ўзбіцца да сяесця мацішынскіх лукнікоў. А студэнт фізічнага факультета Валерый Герман у практикаванні КД-2 выканануе спорту СССР. Ен першы з наўгародзінцаў, хто здобыўся такога поспеху.

Редактар У. ВАЛОГА.

Развітіе з зімой.

Фотаэпію А. Кариенкі.